

УРЕЂИВАЧКА ПОЛИТИКА

Међународна политика је часопис Института за међународну политику и привреду у Београду, водећег српског института за проучавање међународних односа. Реч је о једном од најстаријих часописа у Србији који објављује научне и стручне чланке из области међународних односа и спољне политике.

У своја три годишња издања, часопис *Међународна политика* има за циљ да припадницима академске заједнице, доносиоцима одлука, као и заинтересованим припадницима шире јавности, понуди научне и стручне чланке оријентисане на разматрање широког спектра међународних и спољно-политичких питања. Током скоро седам деценија постојања, часопис је стекао признање у земљи и свету као извор чланака, анализа, студија и документације од ауторитета о савременом развоју међународних односа.

Часопис објављује висококвалитетне научне и стручне чланке о актуелним међународним политичким, друштвеним, економским, безбедносним и правним питањима, са нагласком на регионе и теме од спољнополитичког интереса за Србију. Приоритет се даје чланцима који пружају теоријски и емпиријски допринос литератури о актуелним спољнополитичким и међународним питањима, као и о националној, регионалној и глобалној политици. Часопис има посебан интерес да објављује чланке који комбинују концептуалну и теоријску перспективу са емпиријским анализама које се ослањају на различите методолошке приступе.

Иако је, у првих седам деценија постојања, часопис *Међународна политика* приоритетно објављивао прилоге о међународним односима на српском језику, тренутно стање међународних односа и политичких наука у Србији омогућава часопису да се све више фокусира на допринос глобалној литератури о међународним односима објављивањем чланака и на енглеском језику, који су написани од стране домаћих или иностраних аутора.

Стремљење ка рационалном погледу на савремене међународне односе, а посебно на спољну политику Србије, приоритет је уређивачког концепта *Међународне политике*. Уређивачки одбор даје првенство прилозима који садрже професионални и уравнотежени приступ међународним питањима, као и ауторима који нуде отворена, непристрасна и љубопитљива гледишта

актуелних међународних процеса. На тај начин часопис настоји да на што кредибилнији начин објасни разнолике и недовољно истражене нове феномене на међународној сцени.

ОБАВЕЗЕ ИЗДАВАЧКОГ САВЕТА, УРЕДНИКА И УРЕЂИВАЧКОГ ОДБОРА

Издавачки савет је саветодавно тело које активно доприноси развоју часописа. Задаци и дужности чланова Савета су: подршка развоју часописа, промоција часописа, подстицање стручњака у научном истраживању политичких, безбедносних, економских и правних аспеката међународних односа да се укључе у рад часописа као аутори и/или рецензенти, писање уводника, рецензија и коментара о радовима.

Главни и одговорни уредник *Међународне политике* доноси коначну одлуку о томе који ће се рукописи објавити. Приликом доношења одлуке главни и одговорни уредник руководи се уређивачком политиком водећи рачуна о законским прописима који се односе на клевету, кршења ауторских права и плагирање.

Главни и одговорни уредник и његов заменик задржавају дискреционо право да примљене рукописе процене и одбију без рецензирања, уколико утврде да не одговарају садржинским и формалним стандардима писања научноистраживачког рада и тематским захтевима уређивачке политике. Радови који не задовољавају техничке стандарде прописане Упутством за ауторе, чак и у случају да је садржај коректан, биће враћени ауторима на усклађивање. У редовним околностима, редакција обавештава аутора о томе да ли је прихватила текст и покренула поступак рецензирања у року од седам дана од датума пријема рукописа.

Главни и одговорни уредник, његов заменик и чланови Уређивачког одбора не смеју да буду у било каквом сукобу интереса у вези са рукописима које разматрају. Из поступка избора рецензената и одлучивања о судбини рукописа искључују се чланови Уређивачког одбора код којих постоји сукоб интереса. Ако такав сукоб интереса постоји, о избору рецензената и судбини рукописа одлучује главни и одговорни уредник. Главни и одговорни уредник, његов заменик и чланови Уређивачког одбора су дужни да благовремено пријаве постојање сукоба интереса.

Главни и одговорни уредник, његов заменик и Уређивачки одбор дужни су да суд о рукопису донесу на основу његовог садржаја, без расних, полних/родних, верских, етничких или политичких предрасуда.

Уредници и чланови Уређивачког одбора не смеју да користе необјављен материјал из предатих рукописа за своја истраживања без изричите писане дозволе аутора, а информације и идеје изнете у предатим рукописима морају се чувати као поверљиве и не смеју да се користе за стицање личне користи.

Уредници и чланови редакције дужни су да предузму све разумне мере како би идентитет рецензента остао непознат ауторима пре, током и након поступка рецензије и како би идентитет аутора остао непознат рецензентима.

ОБАВЕЗЕ АУТОРА

Аутори гарантују да рукопис представља њихов оригиналан допринос, да није објављен раније и да се не разматра за објављивање на другом месту. Истовремено предавање истог рукописа у више часописа представља кршење етичких стандарда. Такав рукопис се моментално искључује из даљег разматрања. Аутори такође гарантују да након објављивања у часопису Међународна политика рукопис неће бити објављен у другој публикацији на било ком језику без сагласности носиоца ауторских права.

У случају да је послати рукопис резултат научноистраживачког пројекта или да је, у претходној верзији, био изложен на скупу у виду усменог саопштења (под истим или сличним насловом), детаљнији подаци о пројекту, конференцији и слично, наводе се у фусноти на самом почетку текста. Рад који је већ објављен у неком часопису не може бити прештампан у *Међународној политици*.

Аутори су дужни да се придржавају етичких стандарда који се односе на научноистраживачки рад. Аутори гарантују да рукопис не садржи неосноване или незаконите тврдње и не крши права других. Издавач неће сносити никакву одговорност у случају испостављања било каквих захтева за накнаду штете.

Садржај рада

Рад треба да садржи довољно детаља и референци како би се рецензентима, а потом и читаоцима омогућило да провере тврдње које су у њему изнесене. Намерно изношење нетачних тврдњи представља кршење етичких стандарда. Прикази скупова и књига морају да буду прецизни и објективни.

Аутори сnose сву одговорност за садржај предатих рукописа и дужни су да, ако је то потребно, пре њиховог објављивања прибаве сагласност свих лица или институција које су непосредно учествовале у истраживању које је у рукопису представљено.

Аутори који желе да у рад укључе илустрације, табеле или друге материјале који су већ негде објављени обавезни су да за то прибаве сагласност носилаца ауторских права. Материјал за који такви докази нису достављени сматраће се оригиналним делом аутора.

Ауторство

Аутори су дужни да као ауторе наведу само она лица која су значајно допринела садржају рукописа, односно дужни су да сва лица која су значајно допринела садржају рукописа наведу као ауторе. Ако су у битним аспектима истраживачког пројекта и припреме рукописа учествовала и друга лица која нису аутори, њихов допринос треба поменути у напомени или захвалници.

Навођење извора

Аутори су дужни да исправно цитирају изворе који су битно утицали на садржај истраживања и рукописа. Информације које су добили у приватном разговору или кореспонденцији са трећим лицима, приликом рецензирања пријава пројеката или рукописа и слично, не смеју се користити без изричите писане дозволе извора.

Плагијаризам

Плагирање, односно преузимање туђих идеја, речи или других облика креативног израза и представљање као својих, представља грубо кршење научне и издавачке етике. Плагирање може да укључује и кршење ауторских права, што је законом кажњиво. Плагијат обухвата следеће:

- Дословно или готово дословно преузимање или смишљено парафразирање (у циљу прикривања плагијата) делова текстова других аутора без јасног указивања на извор или обележавање копираних фрагмената (на пример, коришћењем наводника);
- Копирање слика или табела из туђих радова без правилног навођења извора и/или без дозволе аутора или носилаца ауторских права.

Рукописи код којих постоје јасне индикације да се ради о плагијату биће аутоматски одбијени и ауторима ће бити трајно забрањено да објављују у часопису.

Ако се установи да је рад који је објављен у часопису плагијат, исти ће бити повучен у складу са процедуром описаном под *Повлачење већ објављених радова*, а ауторима ће бити трајно забрањено да објављују у часопису.

Сукоб интереса

Аутори су дужни да у раду укажу на финансијске или било које друге сукобе интереса који би могли да утичу на изнесене резултате и интерпретације.

Грешке у објављеним радовима

У случају да аутори открију важну грешку у свом раду након његовог објављивања, дужни су да моментално о томе обавесте уредника или издавача и да са њима сарађују како би се рад повукао или исправио.

Предавањем рукописа редакцији *Међународне политике* аутори се обавезују на поштовање наведених обавеза.

ОБАВЕЗЕ РЕЦЕНЗЕНАТА

Рецензенти су дужни да стручно, аргументовано, непристрасно и у задатим роковима доставе уреднику оцену научне вредности рукописа.

Рецензенти евалуирају радове у односу на усклађеност теме рада са профилом часописа, релевантност истраживане области и примењених метода, оригиналност и научну релевантност података изнесених у рукопису, стил научног излагања и опремљеност текста научним апаратом.

Рецензент који има основане сумње или сазнања о кршењу етичких стандарда од стране аутора дужан је да о томе обавести уредника. Рецензент треба да препозна важне објављене радове које аутори нису цитирали. Он треба да упозори уредника и на битне сличности и подударности између рукописа који се разматра и било којег другог објављеног рада или рукописа који је у поступку рецензије у неком другом часопису, ако о томе има лична сазнања. Ако има сазнања да је исти рукопис разматра у више часописа у исто време, рецензент је дужан да о томе обавести уредника.

Рецензент не сме да буде у сукобу интереса са ауторима или финансијером истраживања. Уколико постоји сукоб интереса, рецензент је дужан да о томе моментално обавести уредника.

Рецензент који себе сматра некомпетентним за тему или област којом се рукопис бави дужан је да о томе обавести уредника.

Рецензија мора бити објективна. Суд рецензента мора бити јасан и поткрепљен аргументима.

Рукописи који су послати рецензенту сматрају се поверљивим документима. Рецензенти не смеју да користе необјављен материјал из предатих рукописа за своја истраживања без изричите писане дозволе аутора, а информације и идеје изнесене у предатим рукописима морају се чувати као поверљиве и не смеју се користити за стицање личне користи.

ПОСТУПАК РЕЦЕНЗИЈЕ

Примљени радови подлежу рецензији. Циљ рецензије је да главном и одговорном уреднику помогне у доношењу одлуке о томе да ли рад треба прихватити или одбити и да кроз процес комуникације са ауторима побољша квалитет рукописа.

Рецензије су двоструко анонимне – идентитет аутора је непознат рецензентима и обрнуто. Идентитет рецензента остаје непознат ауторима и обрнуто пре, током и након поступка рецензије. Уредници гарантују да ће пре слања рукописа на рецензију из њега бити уклоњени лични подаци аутора (пре свега, име и афилијација) и да ће се предузети све разумне мере како би идентитет аутора остао непознат рецензентима. Током читавог процеса, рецензенти делују независно једни од других. Рецензентима није познат идентитет других рецензента. Ако одлуке рецензента нису исте, уредници могу да траже мишљење других рецензента.

Рок за окончање поступка рецензирања је 30 дана од датума када рецензенти приме рукопис.

Избор рецензента спада у дискрециона права главног и одговорног уредника и његовог заменика. Рецензенти морају да располажу релевантним знањима у вези са облашћу којом се рукопис бави и не смеју бити из исте институције као аутор, нити то смеју бити аутори који су у скорије време објављивали публикације заједно (као коаутори) са са било којим од аутора поднесеног рада.

Уредници шаљу поднети рукопис са образцем рецензије двојици рецензента који су стручњаци за научну област којом се рад бави. Образац рецензије садржи низ питања на која треба одговорити, а која рецензентима указују који су то аспекти које треба обухватити како би се донела одлука о судбини једног рукописа. У завршном делу обрасца, рецензенти морају да наведу своја запажања и предлоге како да се поднети рукопис побољша.

Током поступка рецензије уредници могу да захтевају од аутора да доставе додатне информације (укључујући и примарне податке), ако су оне потребне за доношење суда о научном доприносу рукописа. Уредници и рецензенти морају да чувају такве информације као поверљиве и не смеју их користити за стицање личне користи.

У случају да аутори имају озбиљне и основане замерке на рачун рецензије, уредници ће проверити да ли је рецензија објективна и да ли задовољава академске стандарде. Ако се појави сумња у објективност или квалитет рецензије, уредници ће тражити мишљење других рецензента.

РАЗРЕШАВАЊЕ СПОРНИХ СИТУАЦИЈА

Сваки појединац или институција могу у било ком тренутку да уредницима и/или Уређивачком одбору пријаве сазнања о кршењу етичких стандарда и другим неправилностима и да о томе доставе неопходне информације и доказе.

Провера изнетих навода и доказа

- Главни и одговорни уредник ће у договору са Уређивачким одбором одлучити о покретању поступка који има за циљ проверу изнесених навода и доказа;
- Током тог поступка сви изнесени докази сматраће се поверљивим материјалом и биће предочени само оним лицима која су директно укључена у поступак;
- Лицима за која се сумња да су прекршила етичке стандарде биће дата могућност да одговоре на изнете оптужбе.

Одлуке у вези са утврђеним кршењем етичких стандарда доноси главни и одговорни уредник у сарадњи са Уређивачким одбором и, ако је то потребно, групом стручњака. Предвиђене су следеће мере, а могу се примењивати појединачно или истовремено:

- Објављивање саопштења или уводника у ком се описује случај кршења етичких стандарда;
- Слање службеног обавештења руководиоцима или послодавцима аутора/рецензента;
- Безусловно одбијање рукописа или повлачење већ објављеног рада у складу са процедуром описаном под *Повлачење већ објављених радова*;
- Аутору се трајно забрањује да објављује у часопису *Међународна политика*;
- Упознавање релевантних стручних организација или надлежних органа са случајем како би могли да предузму одговарајуће мере.

Приликом решавања спорних ситуација Уређивачки одбор се руководи смерницама и препорукама Одбора за етику у издаваштву (*Committee on Publication Ethics – COPE*, <http://publicationethics.org/resources/>).

ПОВЛАЧЕЊЕ ВЕЋ ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА

У случају кршења права издавача, носилаца ауторских права или аутора, повреде професионалних етичких кодекса, тј. у случају слања истог рукописа у више часописа у исто време, лажне тврдње о ауторству, плагијата, манипулације подацима у циљу преваре, као и у свим другим случајевима грубог кршења етичких стандарда, објављени рад се мора повући. У неким случајевима већ објављени рад се може повући и како би се исправиле накнадно уочене грешке.

Стандарди за разрешавање ситуација када мора доћи до повлачења рада дефинисани су од стране библиотека и научних тела, а иста пракса је усвојена и од стране часописа *Међународна политика*.

АУТОРСКА ПРАВА

Аутори преносе сва ауторска права на часопис *Међународна политика*. Када је рукопис прихваћен за објављивање, аутори преносе ауторска права на издавача. У случају да рукопис не буде прихваћен за штампу у часопису, аутори задржавају сва права. Списак права које аутори преносе на издавача детаљно је уређен Уговором о преносу ауторских права, који аутор потписује након што је чланак прихваћен за објављивање.

ОДРИЦАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ

Ставови изнети у објављеним радовима не изражавају ставове уредништва и Уређивачког одбора. Аутори преузимају правну и моралну одговорност за идеје изнете у својим радовима. Издавач неће сносити никакву одговорност у случају испостављања било каквих захтева за накнаду штете.